

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. balandžio 19 d.*

„Autorių teisės ir gretutinės teisės — Duomenų tvarkymas internetu — Išimtinės teisės pažeidimas — Įgarsintos knygos, padarytos prieinamos internetu per FTP serverį, pasinaudojant interneto operatoriaus suteiktu IP adresu — Interneto operatoriui nustatytas įpareigojimas atskleisti IP adresą naudotojo asmenvardį (pavadinimą) ir adresą“

Byloje C-461/10

dėl *Högsta domstolen* (Švedija) 2010 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. rugsėjo 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Bonnier Audio AB,

Earbooks AB,

Norstedts Förlagsgrupp AB,

Piratförlaget AB,

Storyside AB

prieš

Perfect Communication Sweden AB

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský (pranešėjas), R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ir D. Šváby,

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorė K. Sztranc-Sławiczek, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. birželio 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Bonnier Audio AB, Earbooks AB, Norstedts Förlagsgrupp AB, Piratförlaget AB* ir *Storyside AB*, atstovaujamų advokatų P. Danowsky ir O. Roos,

— *Perfect Communication Sweden AB*, atstovaujamos advokatų P. Helle ir M. Moström,

* Proceso kalba: švedų.

- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk ir C. Meyer-Seitz,
 - Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir K. Havlíčková,
 - Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri ir C. Colelli, padedamų *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,
 - Latvijos vyriausybės, atstovaujamos M. Borkoveca ir K. Krasovska,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters ir K. Simonsson,
- susipažinęs su 2011 m. lapkričio 17 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/24/EB dėl duomenų, generuojamų arba tvarkomų teikiant viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas arba viešuosius ryšių tinklus, saugojimo ir iš dalies keičiančios Direktyvą 2002/58/EB (OL L 105, p. 54) 3–5 ir 11 straipsnių bei 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32.) 8 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas sprendžiant ginčą tarp *Bonnier Audio AB*, *Earbooks AB*, *Norstedts Förlagsgrupp AB*, *Piratförlaget AB* ir *Storyside AB* (toliau kartu – *Bonnier Audio ir kt.*), vienos šalies, ir *Perfect Communication Sweden AB* (toliau – *ePhone*), kitos šalies, dėl *ePhone* prieštaravimo, išreikšto dėl *Bonnier Audio ir kt.* prašymo įpareigoti atskleisti duomenis.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Nuostatos dėl intelektinės nuosavybės apsaugos

- 3 Direktyvos 2004/48 8 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad, vykstant procesui dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo ir gavus ieškovo pagrįstą ir proporcingą prašymą, kompetentingos teismo institucijos galėtų reikalauti pažeidėjo ar kito asmens:

- a) kurio žinioje, kaip nustatyta, yra intelektinės nuosavybės teisės komerciniu mastu pažeidžiančios prekės;
- b) kuris, kaip nustatyta, naudojasi intelektinės nuosavybės teisės komerciniu mastu pažeidžiančiomis paslaugomis;
- c) kuris, kaip nustatyta, teikia neteisėtoje veikloje naudojamas paslaugas komerciniu mastu;

arba

- d) kurį a, b ir c punktuose minėtas asmuo nurodė kaip dalyvaujantį prekių gamyboje ar platinime arba paslaugų teikime, pateikti informaciją apie prekių ir paslaugų, pažeidžiančių intelektinės nuosavybės teises, kilmę ir platinimo kanalus.

2. Į šio straipsnio pirmoje dalyje minėtą informaciją įeina:

- a) gamintojų, platintojų, tiekėjų ir kitų prekių bei paslaugų ankstesnių valdytojų, taip pat planuojamų didmenininkų ir mažmenininkų pavadinimai bei adresai;
- b) informacija apie pagamintus, pristatytus, gautus ar užsakytus kiekius, taip pat apie gautas už atitinkamas prekes ir paslaugas kainas.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos nepažeidžiant kitų įstatymų nuostatų, kurios:

- a) suteikia teisių turėtojui teises gauti išsamesnę informaciją;
 - b) reglamentuoja pagal šį straipsnį suteiktos informacijos naudojimą civiliniuose ir baudžiamuosiuose procesuose;
 - c) reglamentuoja atsakomybę už teisės gauti informaciją neteislingą naudojimą; arba
 - d) numato galimybę atsisakyti suteikti informaciją, kuri priverstų 1 dalyje minėtą asmenį prisipažinti jam pačiam ar jo artimam giminaičiui dalyvavus intelektinės nuosavybės teisių pažeidime;
- arba
- e) reglamentuoja informacijos šaltinių arba asmens duomenų apdorojimo slaptumo apsaugą.“

Nuostatos dėl asmens duomenų apsaugos

– Direktyva 95/46/EB

- 4 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355) nustatomi asmens duomenų tvarkymo standartai, kuriais šiuo atžvilgiu siekiama apsaugoti fizinių asmenų teises ir užtikrinti laisvą šių duomenų judėjimą Europos Sąjungoje.
- 5 Direktyvos 95/46 2 straipsnio a ir b punktuose nustatyta:

„Šioje direktyvoje:

- a) „asmens duomenys“ reiškia bet kurią informaciją, susijusią su asmeniu (duomenų subjektu), kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta; asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta, yra tas asmuo, kurio tapatybė gali būti nustatyta tiesiogiai ar netiesiogiai, ypač pasinaudojus nurodytu asmens identifikavimo kodu arba vienu ar keliais to asmens fizinei, fiziologinei, protinei, ekonominei, kultūrinei ar socialinei tapatybei būdingais veiksniais;
- b) „asmens duomenų tvarkymas“ (tvarkymas) reiškia bet kurią operaciją ar operacijų rinkinį, automatiniiais arba neautomatiniais būdais atliekamus su asmens duomenimis, kaip antai: rinkimas, užrašymas, rūšiavimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, atgaminimas, paieška, naudojimas, atskleidimas perduodant, platinant ar kitu būdu padarant juos prieinamus, išdėstymas reikiama tvarka ar sujungimas derinant, blokavimas, trynimas ar naikinimas“.

6 Šios direktyvos 13 straipsnio „Išimties ir apribojimai“ 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės gali priimti teises priemones, kad apribotų 6 straipsnio 1 dalyje, 10 straipsnyje, 11 straipsnio 1 dalyje bei 12 ir 21 straipsniuose numatytų prievolių ir teisių mastą, kai toks apribojimas yra reikalinga apsaugos priemonė norint užtikrinti:

- a) nacionalinį saugumą;
- b) gynybą;
- c) visuomenės saugumą;
- d) kriminalinių nusikaltimų bei reglamentuojamų profesijų etikos pažeidimų prevenciją, tyrimą, išaiškinimą ir persekiojimą;
- e) svarbius ekonominius ar finansinius valstybės narės ar Europos Sąjungos interesus, įskaitant ir monetarinius, biudžeto ar mokesčių klausimus;
- f) kontrolės, tikrinimo ar taisyklių nustatymo funkciją, kuri susijusi, bent atsitiktinai, su įgaliojimų vykdymu c, d ir e punktuose nurodytais atvejais;
- g) duomenų subjekto apsaugą arba kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.“

– Direktyva 2002/58/EB

7 Pagal 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514) 2 straipsnį:

„Jeigu toliau nepateikta kitaip, šioje direktyvoje vartojamos sąvokos yra apibrėžiamos taip, kaip apibrėžta Direktyvoje 95/46/EB ir 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) [OL L 108, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349]).

Šioje direktyvoje:

<...>

- b) „srauto duomenys“ – tai duomenys, tvarkomi pranešimui perduoti elektroninių ryšių tinklu, taip pat sąskaitoms už tokį perdavimą pateikti;

<...>

- d) „pranešimas“ – tai informacija, kuria apsieikiama arba kuri perduodama tarp baigtinio skaičiaus šalių, naudojantis viešai prieinamomis elektroninių ryšių paslaugomis. Jam nepriskiriama informacija, perduodama kaip dalis viešojo transliavimo paslaugos, naudojant elektroninių ryšių tinklus, išskyrus tuos atvejus, kai tokia informacija gali būti susijusi su informaciją gaunančiu abonentu arba naudotoju, kurio tapatybę galima nustatyti;

<...>“

8 Direktyvos 2002/58 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės užtikrina pranešimų ir su jais susijusių srauto duomenų, perduodamų per viešųjų ryšių tinklą ir teikiant viešai teikiamas elektroninių ryšių paslaugas, konfidencialumą, taikydamos nacionalinės teisės aktus. Visų pirma jos draudžia be atitinkamų naudotojų sutikimo klausytis, įrašyti, kaupti ar kitu būdu perimti bei stebėti pranešimus ir su jais susijusius srauto duomenis, išskyrus atvejus, kai tai galima teisėtai daryti pagal 15 straipsnio 1 dalį. Šios dalies nuostatos nedraudžia techninio saugojimo, būtino perduoti pranešimą nepažeidžiant konfidencialumo principo.“

9 Šios direktyvos 6 straipsnyje nustatyta:

„1. Su abonentais ir naudotojais susiję srauto duomenys, kuriuos tvarko ir saugo viešųjų ryšių tinklo ar viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų teikėjas, turi būti sunaikinti arba pakeisti taip, kad taptų anoniminiais, kai šie duomenys nebėra reikalingi pranešimui perduoti, jeigu nepažeidžiamos šio straipsnio 2, 3 ir 5 dalių ir 15 straipsnio 1 dalies nuostatos.

2. Srauto duomenys gali būti tvarkomi, kai reikia abonentams pateikti sąskaitas ir atsiskaityti už tinklų sujungimą. Toks tvarkymas leistinas tol, kol nepasibaigęs terminas, per kurį sąskaita gali būti teisėtai užginčyta ar išieškotas apmokėjimas.

3. Elektroninių ryšių paslaugų rinkodaros bei pridėtinės vertės paslaugų teikimo tikslais teikėjas, teikiantis viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugas, gali tvarkyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis tokia apimtimi ir tiek laiko, kiek būtina tokių paslaugų teikimui ar rinkodarai, jeigu abonentas ar naudotojas, su kuriuo duomenys yra susiję, yra davęs sutikimą. Naudotojams ir abonentams sudaroma galimybė bet kada atšaukti duotą sutikimą srauto duomenims tvarkyti.

<...>

5. Tvarkyti srauto duomenis pagal šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalis leidžiama tik asmenims, kurie veikdami pagal viešųjų ryšių tinklų ar viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų įgaliojimą pateikia sąskaitas, valdo srautą, teikia informaciją klientams, nustato sukčiavimo atvejus, vykdo elektroninių ryšių paslaugų rinkodarą arba teikia pridėtinės vertės paslaugas. Šie asmenys gali atlikti tik tokius veiksmus, kurie yra būtini minėtos veiklos tikslams pasiekti.

6. Šio straipsnio 1, 2, 3 ir 5 dalys taikomos nepažeidžiant teisės aktais numatytos galimybės kompetentingai institucijai gauti informaciją apie srauto duomenis, kad galėtų spręsti ginčus, ypač dėl tinklų sujungimų ar sąskaitų pateikimo.“

10 Pagal šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalį:

„Valstybės narės gali patvirtinti teisines priemones, ribojančias šios direktyvos 5 ir 6 straipsniuose, 8 straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse ir 9 straipsnyje nustatytų teisių ir pareigų taikymą, jeigu toks ribojimas yra būtina, tinkama ir adekvati demokratinės visuomenės priemonė, skirta apsaugoti nacionalinį saugumą (t. y. valstybės saugumą), gynybą, visuomenės saugumą, taip užkardant, tiriant ir nustatant baudžiamąsias veikas ar neteisėtą elektroninių ryšių sistemos naudojimą, kaip nurodyta Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnio 1 dalyje. Valstybės narės gali, *inter alia*, patvirtinti teisines priemones, leidžiančias ribotą laikotarpį saugoti duomenis, remiantis šioje dalyje nustatytais motyvais. Visos šioje dalyje nurodytos priemonės turi atitikti bendruosius Bendrijos teisės principus, tarp jų ir nurodytus Europos Sąjungos Sutarties 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse.“

– Direktyva 2006/24

11 Pagal Direktyvos 2006/24 12 konstatuojamąją dalį:

„Direktyvos 2002/58/EB 15 straipsnio 1 dalis ir toliau taikoma duomenims, įskaitant duomenis, susijusius su nesėkmingais skambučiais, kurių specialiai nereikalaujama saugoti pagal šią direktyvą ir kurie dėl to nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, bei duomenų išsaugojimui kitais šioje direktyvoje nenumatytais tikslais, įskaitant teisinius tikslus.“

12 Direktyvos 2006/24 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šia direktyva siekiama suderinti valstybių narių nuostatas, susijusias su viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų ir viešųjų ryšių tinklų teikėjų pareigomis saugant tam tikrus duomenis, kurie yra jų generuojami arba tvarkomi, ir tuo siekiant užtikrinti, kad duomenys būtų prieinami sunkių nusikaltimų, kaip jie apibrėžti kiekvienos valstybės narės nacionalinėje teisėje, tyrimo, atskleidimo ir baudžiamojo persekiojimo tikslu.“

13 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nukrypdomas nuo Direktyvos 2002/58/EB 5, 6 ir 9 straipsnių, valstybės narės priima priemones siekdamas užtikrinti, kad šios direktyvos 5 straipsnyje nurodyti duomenys būtų išsaugomi pagal šios direktyvos nuostatas, jeigu tuos duomenis generuoja arba tvarko jų jurisdikcijai priklausantys viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų ar viešųjų ryšių tinklų teikėjai teikdami atitinkamas ryšių paslaugas.“

14 Tos pačios direktyvos 4 straipsnyje patikslinama:

„Valstybės narės patvirtina priemones siekdamas užtikrinti, kad pagal šią direktyvą saugomi duomenys kompetentingoms nacionalinėms institucijoms būtų teikiami tik konkrečiais atvejais ir laikantis nacionalinės teisės. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės ar viešosios tarptautinės teisės ir visų pirma [1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos], kaip ją aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas, atitinkamas nuostatas, kiekviena valstybė narė, laikydama si būtinumo ir proporcingumo reikalavimų, savo nacionalinėje teisėje nustato tvarką ir sąlygas, kurių turi būti laikomasi siekiant gauti prieigą prie saugomų duomenų.“

15 Direktyvos 2006/24 5 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad šios duomenų kategorijos būtų saugomos pagal šią direktyvą:

a) duomenys, būtini ryšio šaltiniui išaiškinti ir nustatyti:

1) susiję su fiksuoto telefono ryšio tinklu ir judriuoju telefono ryšiu:

- i) telefono numeris, iš kurio skambinta;
- ii) abonto ar registruoto naudotojo vardas ir pavardė (pavadinimas) bei adresas;

2) susiję su interneto prieiga, interneto elektroniniu paštu ir interneto telefonija:

- i) suteikti naudotojų atpažinimo kodai;
- ii) naudotojo atpažinimo kodas ir telefono numeris, suteikti bet kokiam ryšiui, patenkančiam į viešąjį telefono tinklą;
- iii) abonto ar registruoto naudotojo, kuriam ryšio metu buvo suteiktas interneto protokolo (IP) adresas, naudotojo atpažinimo kodas ar telefono numeris, vardas ir pavardė (pavadinimas) ir adresas;

b) duomenys, būtini ryšio paskirties taškui nustatyti:

<...>

c) duomenys, būtini ryšio datai, laikui ir trukmei nustatyti:

<...>

d) duomenys, būtini ryšio tipui nustatyti:

<...>

e) duomenys, būtini naudotojų ryšio įrangai ar tam, kas turėtų būti ryšio įranga, nustatyti:

<...>

f) duomenys, būtini judriojo ryšio įrangos vietai nustatyti:

<...>

2. Pagal šią direktyvą duomenys, atskleidžiantys pranešimo turinį, negali būti išsaugomi.“

16 Šios direktyvos 6 straipsnyje, susijusiame su saugojimo laikotarpiais, nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad 5 straipsnyje nurodytos duomenų kategorijos būtų saugomos ne trumpiau kaip šešis mėnesius ir ne ilgiau kaip dvejus metus nuo ryšio datos.“

17 Šios direktyvos 11 straipsnis suformuluotas taip:

„Direktyvos 2002/58/EB 15 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. 1 dalis netaikoma duomenims, kuriuos pagal Direktyvą [2006/24] konkrečiai reikalaujama išsaugoti tos direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais.“

Nacionalinė teisė

Autorių teisė

18 Direktyvos 2004/48 nuostatos į Švedijos teisę buvo perkeltos 2009 m. vasario 26 d. Įstatymu 2009:109, iš dalies keičiančiu Įstatymą 1960:729 (*Lag (2009:109) om ändring i lagen (1960:729)*), nustatant naujas Literatūros ir meno kūrinių intelektinės nuosavybės įstatymo 1960:729 (*lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk*, toliau – Autorių teisių įstatymas) nuostatas. Šios naujos nuostatos įsigaliojo 2009 m. balandžio 1 d.

19 Autorių teisių įstatymo 53c straipsnyje nustatyta:

„Jeigu prašantysis asmuo gali pateikti faktinių įrodymų, kad buvo pažeistos intelektinės nuosavybės teisės į 53 straipsnyje nurodytą kūrinį, teismas gali šio straipsnio antroje pastraipoje numatytam (-iems) asmeniui (-ims) nurodyti atskleisti informaciją apie prekių ar paslaugų, kurios tokias teises suvaržo ar riboja, kilmę ir platinimo tinklus (įpareigojimas atskleisti informaciją), o už tokio įpareigojimo nevykdymą skirti baudą. Tokia priemonė gali būti nustatyta teisės turėtojo, jo atstovo arba bet kurio kito asmens, teisėtai galinčio naudotis kūrinio eksploatavimo teise, prašymu. Ji gali būti nustatyta tik tuo atveju, jeigu prašoma informacija gali palengvinti tyrimą dėl su tomis prekėmis ar paslaugomis susijusių autorių teisių pažeidimo ar suvaržymo.

Pareiga atskleisti informaciją taikoma kiekvienam asmeniui, kuris:

- 1) pažeidė teises, jas suvaržė arba dalyvavo atliekant šiuos veiksmus;
- 2) dėl komercinių tikslų naudojo teises suvaržančią ar pažeidžiančią prekę;
- 3) dėl komercinių tikslų naudojosi teises suvaržančia ar pažeidžiančia paslauga;

- 4) dėl komercinių tikslų teikė elektroninių ryšių ar kitą paslaugą, kuria pasinaudota suvaržant teises ar jas pažeidžiant;
arba
- 5) 2–4 punktuose numatytų asmenų buvo nurodytas kaip dalyvavęs prekę gaminant ar platinant arba teikiant paslaugą, kuri suvaržo arba pažeidžia teises.

Informacija apie prekių ar paslaugų platinimo šaltinį ir tinklus, be kita ko, apima:

- 1) prekių ar paslaugų gamintojų, platintojų, tiekėjų ir kitų asmenų, turinčių tokias prekes ar teikusių tokias paslaugas, pavadinimus ir adresus;
- 2) mažmenininkų ir didmenininkų pavadinimus ir adresus
ir
- 3) duomenis apie pagamintus, pristatytus, gautus ar užsakytus kiekius, taip pat apie gautas už atitinkamas prekes ar paslaugas sumas.

Nurodytos nuostatos taikomos 53 straipsnyje nurodyto bandymo ar kėsimosi pažeisti arba suvaržyti atveju.“

20 Šio įstatymo 53d straipsnyje nustatyta:

„Įpareigojimas atskleisti informaciją gali būti nustatytas, tik jeigu juo siekiamas tikslas nusveria nepatogumus ar kitą žalą, kurią toks įpareigojimas gali sukelti jo adresatui, arba bet kokią jam prieštaraujantį interesą.

Pareiga informuoti pagal 53c straipsnį neapima informacijos, kurią atskleidęs atitinkamas asmuo būtų priverstas pripažinti savo arba jam artimų giminaičių, kaip tai suprantama pagal Teismo proceso kodekso 36 skyriaus 3 straipsnį, dalyvavimą padarant pažeidimą.

Tvarkant šią informaciją turi būti laikomasi Asmens duomenų apsaugos įstatyme [*personuppgiftslagen (1998:204)*] nustatytų apribojimų.“

Asmens duomenų apsauga

- 21 Direktyva 2002/58 į Švedijos teisę buvo perkelta, be kita ko, Elektroninių ryšių įstatymu 2003:389 (*lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation*).
- 22 Pagal šio įstatymo 6 skyriaus 20 straipsnio pirmą pastraipą asmeniui draudžiama be leidimo skleisti ar naudoti informaciją apie abonentus, kuri jam pateikta arba prie kurios jis galėjo prieiti diegdamas elektroninių ryšių tinklą ar teikdamas elektroninių ryšių paslaugas.
- 23 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad konfidencialumo pareiga, tenkanti pirmiausia interneto prieigos paslaugų teikėjams, suformuluota taip, kad apima tik tam tikrų duomenų atskleidimo ar naudojimo be leidimo draudimą. Tačiau ši konfidencialumo pareiga yra reliatyvi, nes kitose nuostatose nustatyta pareiga šiuos duomenis atskleisti, todėl toks atskleidimas tampa leistinas. *Högsta domstolen* teigimu, dėl Autorių teisių įstatymo 53c straipsnyje įtvirtintos teisės į informaciją, kuri taikoma ir interneto prieigos paslaugų teikėjams, nuspręsta, jog nereikia specialiai pritaikyti teisės aktų tam, kad šios naujos nuostatos dėl asmens duomenų atskleidimo būtų viršesnės už konfidencialumo pareigą. Taigi teismo sprendimas įpareigoti atskleisti šiuos duomenis panaikintų konfidencialumo pareigą.

24 Dėl Direktyvos 2006/24 reikia nurodyti, kad ji į Švedijos teisę per nustatytą terminą nebuvo perkelta.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

25 *Bonnier Audio ir kt.* yra leidybos bendrovės, be kita ko, turinčios išimtines 27 kūrinių leidybos, atgaminimo ir viešojo platinimo įgarsintų knygų forma teises.

26 *Bonnier Audio ir kt.* teigia, kad buvo pažeistos jų išimtinės teisės, nes šie 27 kūriniai be jų sutikimo viešai išplatinti per FTP („file transfer protocol“) serverį, leidžiantį keistis rinkmenomis ir perduoti duomenis iš vieno prie interneto prijungto kompiuterio į kitą.

27 Interneto prieigos paslaugų teikėja, kuriai teikiant paslaugas tariamai buvo neteisėtai pasikeista rinkmenomis, yra *ePhone*.

28 *Bonnier Audio ir kt.* pateikė *Solna tingsrätt* (Solnos pirmosios instancijos teismas) prašymą įpareigoti atskleisti asmens, naudojančio IP adresą, iš kurio, kaip preziumuojama, 2009 m. balandžio 1 d. nuo 3 val. 28 min. iki 5 val. 45 min. buvo siunčiamos atitinkamos rinkmenos, asmenvardį ir adresą.

29 Ši paslaugų teikėja – *ePhone* nesutiko su tokiu prašymu ir, be kita ko, teigė, kad prašomas nustatyti įpareigojimas prieštarauja Direktyvai 2006/24.

30 Pirmojoje instancijoje *Solna tingsrätt* patenkino prašymą įpareigoti atskleisti aptariamus duomenis.

31 Minėta paslaugų teikėja – *ePhone* pateikė apeliacinį skundą *Svea hovrätt* (Svea apeliacinis teismas), kuriame prašė atmesti prašymą nustatyti įpareigojimą. Ši bendrovė taip pat paprašė, kad būtų kreiptasi su prejudiciniais klausimais į Teisingumo Teismą siekiant patikslinti, ar pagal Direktyvą 2006/24 draudžiama perduoti informaciją apie abonentą, kuriam buvo suteiktas IP adresas, kitiems nei šioje direktyvoje nurodytos valdžios institucijos asmenims.

32 *Svea hovrätt* nusprendė, kad jokia Direktyvos 2006/24 nuostata nedraudžiama įpareigoti civilinės bylos šalį atskleisti abonento duomenis kitiems nei valdžios institucija asmenims. Be to, šis teismas atmetė prašymą kreiptis su prejudiciniais klausimais į Teisingumo Teismą.

33 Minėtas teismas taip pat konstatavo, kad įgarsintas knygas leidžiančios bendrovės nepateikė faktinių įrodymų, jog buvo pažeistos intelektinės nuosavybės teisės. Todėl jis nusprendė panaikinti *Solna tingsrätt* nustatytą įpareigojimą atskleisti aptariamus duomenis. Tuomet *Bonnier Audio ir kt.* pateikė kasacinį skundą *Högsta domstolen*.

34 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, nepaisant 2008 m. sausio 29 d. Sprendimo *Promusicae* (C-275/06, Rink. p. I-271) ir 2009 m. vasario 19 d. Nutarties *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten* (C-557/07, Rink. p. I-1227), lieka abejonių, ar pagal Sąjungos teisę draudžiama taikyti Autorių teisių įstatymo 53c straipsnį, nes nei šiame sprendime, nei šioje nutartyje nėra nuorodos į Direktyvą 2006/24.

35 Šiomis aplinkybėmis *Högsta domstolen* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> pagal Direktyvą 2006/24 <...>, konkrečiai kalbant, jos 3[–]5 ir 11 straipsnius, draudžiama taikyti nacionalinės teisės nuostatą, priimtą remiantis <...> Direktyvos 2004/48 <...> 8 straipsniu, pagal kurią, siekiant identifikuoti abonentą, leidžiama vykstant civiliniam procesui įpareigoti interneto prieigos paslaugų teikėją atskleisti autorių teisių savininkui ar jo atstovui abonento, kuriam suteiktas IP adresas, kuriuo naudojantis buvo tariamai pažeistos minėtos teisės, tapatybę? Preziumuojama, pirma, kad prašymą nustatyti įpareigojimą pateikęs asmuo pateikė faktinių įrodymų, kad buvo pažeistos autorių teisės, ir, antra, kad prašoma priemonė yra proporcinga.

2. Ar atsakymui į pirmąjį klausimą turi įtakos faktas, kad atitinkama valstybė narė dar neperkėlė Direktyvos 2006/24, nors terminas jai perkelti jau pasibaigęs?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 36 Savo dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvą 2006/24 reikia aiškinti taip, kad ja draudžiama taikyti remiantis Direktyvos 2004/48 8 straipsniu priimtą nacionalinės teisės aktą, pagal kurį, siekiant identifikuoti interneto abonentą ar naudotoją, leidžiama įpareigoti interneto prieigos paslaugų teikėją atskleisti autorių teisių savininkui ar jo atstovui abonentu, kuriam suteiktas IP adresas, kuriuo naudojantis buvo tariamai pažeistos minėtos teisės, tapatybę, ir ar atsakymui į šį klausimą turi įtakos faktas, kad atitinkama valstybė narė dar neperkėlė Direktyvos 2006/24, nors terminas jai perkelti jau pasibaigęs.
- 37 Pirmiausia reikia pabrėžti, kad, pirma, Teisingumo Teismas remiasi prielaida, jog pagrindinėje byloje aptariamai duomenys buvo saugomi pagal nacionalinės teisės aktus, laikantis Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 38 Antra, Direktyva 2006/24, kaip numatyta jos 1 straipsnio 1 dalyje, siekiama suderinti valstybių narių vidaus teisės nuostatas, susijusias su viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų ar viešųjų ryšių tinklų teikėjų pareigomis tvarkant ir saugant tam tikrus jų generuojamus ar tvarkomus duomenis, ir užtikrinti, kad tokie duomenys būtų prieinami sunkių nusikaltimų, kaip jie apibrėžti kiekvienos valstybės narės vidaus teisėje, tyrimo, atskleidimo ir baudžiamojo persekiojimo tikslu.
- 39 Be to, kaip matyti iš Direktyvos 2006/24 4 straipsnio, pagal šią direktyvą saugomi duomenys kompetentingoms nacionalinės valdžios institucijoms teikiami tik konkrečiais atvejais ir laikantis atitinkamos valstybės narės vidaus teisės.
- 40 Taigi Direktyva 2006/24 susijusi tik su viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų ar viešųjų ryšių tinklų teikėjų generuojamų arba tvarkomų duomenų tvarkymu ir saugojimu siekiant iširti bei atskleisti sunkius nusikaltimus ir persekioti už juos, taip pat su šių duomenų perdavimu kompetentingoms nacionalinės valdžios institucijoms.
- 41 Taip patikslintą Direktyvos 2006/24 taikymo sritį *ratione materiae* patvirtina jos 11 straipsnis, kuriame nurodyta, kad jeigu tokie duomenys saugomi šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais, jiems netaikoma Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalis.
- 42 Tačiau, kaip matyti iš Direktyvos 2006/24 12 konstatuojamosios dalies, Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalis ir toliau taikoma duomenims, kurie saugomi dėl kitų tikslų, nei specialiai numatyti Direktyvos 2006/24 1 straipsnio 1 dalyje, įskaitant teisinius tikslus.
- 43 Taigi kartu skaitant Direktyvos 2006/24 11 straipsnį ir 12 konstatuojamąją dalį matyti, kad ši direktyva yra specialusis aiškiai apibrėžtos taikymo srities teisės aktas, kuriuo nukrypstama nuo bendrosios Direktyvos 2002/58, ypač nuo jos 15 straipsnio 1 dalies, vietoj kurios ji taikoma.
- 44 Kalbant apie pagrindinę bylą, pabrėžtina, kad joje nagrinėjamu teisės aktu siekiama kito tikslo, nei numatytasis Direktyvoje 2006/24. Jame numatytas duomenų perdavimas vykstant civiliniam procesui, siekiant konstatuoti intelektinės nuosavybės teisių pažeidimą.
- 45 Taigi šis teisės aktas nepatenka į Direktyvos 2006/24 taikymo sritį *ratione materiae*.
- 46 Todėl faktas, kad atitinkama valstybė narė dar neperkėlė Direktyvos 2006/24, nors terminas jai perkelti jau pasibaigęs, pagrindinėje byloje nėra svarbus.

- 47 Tokiomis aplinkybėmis, siekiant pateikti naudingą atsakymą prejudicinį klausimą suformulavusiam teismui, Teisingumo Teismui taip pat gali tekti atsižvelgti į Sąjungos teisės normas, kurių nacionalinis teismas nenurodė savo klausimo formuluotėje (žr., be kita ko, 1999 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Teckal*, C-107/98, Rink. p. I-8121, 39 punktą ir 2008 m. vasario 28 d. Sprendimo *Abraham ir kt.*, C-2/07, Rink. p. I-1197, 24 punktą).
- 48 Konstatuotina, kad pagal pagrindinės bylos aplinkybes reikia atsižvelgti į tokias Sąjungos teisės normas.
- 49 Iš tiesų iš pirmajame klausime nacionalinio teismo nurodytos informacijos, kad egzistuoja faktiniai autorių teisių pažeidimo įrodymai ir kad įpareigojimo priemonė, kurios būtų imtasi pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamą direktyvą perkeliančią įstatymą, yra proporcinga, bei, kaip tai išplaukia ir iš 34 punkte minėto Sprendimo *Promusicae*, galima suprasti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat kelia klausimą, ar atitinkamos direktyvą perkeliančio įstatymo nuostatos gali užtikrinti tinkamą taikomų skirtingų pagrindinių teisių pusiausvyrą, kurios reikalaujama pagal minėtą sprendimą, kuriame išaiškintos ir pritaikytos įvairios direktyvų 2002/58 ir 2004/48 nuostatos.
- 50 Be to, atsakymas į tokį implicitinį klausimą gali būti naudingas priimti sprendimą pagrindinėje byloje.
- 51 Siekiant pateikti tokį naudingą atsakymą pirmiausia primintina, kad pagrindinėje byloje *Bonnier Audio ir kt.* prašė atskleisti interneto abonento ar naudotojo, naudojančio IP adresą, iš kurio, kaip preziumuojama, buvo neteisėtai siunčiamos saugomų kūrinių rinkmenos, asmenvardį ir adresą, siekiant nustatyti jo tapatybę.
- 52 Reikia konstatuoti, kad *Bonnier Audio ir kt.* prašomas duomenų atskleidimas reiškia asmens duomenų tvarkymą, kaip suprantama pagal Direktyvos 2002/58 2 straipsnio pirmą pastraipą, skaitomą kartu su Direktyvos 95/46 2 straipsnio b punktu. Taigi toks atskleidimas patenka į Direktyvos 2002/58 taikymo sritį (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Promusicae* 45 punktą).
- 53 Taip pat pabrėžtina, kad pagrindinėje byloje atskleisti šiuos duomenis reikalaujama vykstant civiliniam procesui ir būtent autorių teisių savininkui ar jo atstovui, t. y. privačiam asmeniui, o ne kompetentingai nacionalinės valdžios institucijai.
- 54 Šiuo atžvilgiu pirmiausia konstatuotina, kad prašymas atskleisti asmens duomenis siekiant užtikrinti veiksmingą autorių teisių apsaugą, atsižvelgiant į tokio prašymo dalyką, patenka į Direktyvos 2004/48 taikymo sritį (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Promusicae* 58 punktą).
- 55 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 3 dalis, skaitoma kartu su Direktyvos 2002/58 15 straipsnio 1 dalimi, valstybėms narėms nedraudžia įtvirtinti pareigą perduoti asmens duomenis privatiems asmenims, kad civilines bylas nagrinėjančiuose teismuose būtų galima iškelti bylą už autorių teisių pažeidimus, tačiau ja valstybės narės neįpareigojamos numatyti tokią pareigą (žr. minėto Sprendimo *Promusicae* 54 ir 55 punktus ir minėtos Nutarties *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten* 29 punktą).
- 56 Tačiau Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad perkeldamos, be kita ko, direktyvas 2002/58 ir 2004/48, valstybės narės privalo vadovautis tokiu jų aiškinimu, kuris leistų užtikrinti teisingą pusiausvyrą tarp skirtingų Sąjungos teisės sistemos saugomų pagrindinių teisių. Be to, įgyvendindamos šias direktyvas perkeliančias priemones valstybių narių valdžios institucijos ir teismai privalo ne tik aiškinti savo nacionalinę teisę taip, kad ji atitiktų šias direktyvas, bet ir nesivadovauti tokiu jų aiškinimu, kuris pažeistų minėtas pagrindines teises arba kitus bendruosius Sąjungos teisės principus, kaip antai proporcingumo principas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Promusicae* 68 punktą ir minėtos Nutarties *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten* 28 punktą).
- 57 Šiuo atveju atitinkama valstybė narė nusprendė pasinaudoti jai suteikta šio sprendimo 55 punkte aprašyta teise numatyti pareigą atskleisti asmens duomenis privatiems asmenims vykstant civiliniam procesui.

- 58 Reikia pastebėti, kad pagal atitinkamą nacionalinės teisės aktą, be kita ko, reikalaujama, jog tam, kad būtų galima nustatyti įpareigojimą atskleisti aptariamus duomenis, turi egzistuoti faktiniai pažeistos intelektualinės nuosavybės teisės į kūrinių įrodymai, prašoma informacija turi palengvinti autorių teisių pažeidimo ar tokių teisių suvaržymo tyrimą, o šį įpareigojimą pagrindžiančios priežastys turi nusverti nepatogumus ar kitą žalą, kurią toks įpareigojimas gali sukelti adresatui arba bet kuriam priešiniam interesui.
- 59 Taigi šiuo teisės aktu nacionaliniam teismui, į kurį galintis pareikšti ieškinį asmuo kreipiasi su prašymu įpareigoti atskleisti asmens duomenis, suteikiama galimybė atsižvelgiant į kiekvieno atvejo aplinkybes ir tinkamai laikantis iš proporcingumo principo kylančių reikalavimų pasverti turimus priešingus interesus.
- 60 Esant tokiai situacijai reikia manyti, kad toks teisės aktas iš principo gali užtikrinti tinkamą intelektualinės nuosavybės teisės apsaugos, kuri suteikiama autorių teisių savininkams, ir asmens duomenų apsaugos, kuria naudojasi interneto abonentas ar naudotojas, pusiausvyrą.
- 61 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip:
- Direktyvą 2006/24 reikia aiškinti taip, kad ja nedraudžiama taikyti remiantis Direktyvos 2004/48 8 straipsniu priimto nacionalinės teisės akto, pagal kurį, siekiant identifikuoti interneto abonentą ar naudotoją, leidžiama įpareigoti interneto prieigos paslaugų teikėją atskleisti autorių teisių savininkui ar jo atstovui abonentui, kuriam suteiktas IP adresas, kuriuo naudojantis buvo tariamai pažeistos minėtos teisės, tapatybę, nes toks teisės aktas nepatenka į Direktyvos 2006/24 taikymo sritį *ratione materiae*.
 - Pagrindinėje byloje faktas, kad atitinkama valstybė narė dar neperkėlė Direktyvos 2006/24, nors terminas jai perkelti jau pasibaigęs, nėra svarbus.
 - Direktyvas 2002/58 ir 2004/48 reikia aiškinti taip, kad jomis nedraudžiamas nacionalinės teisės aktas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kiek juo nacionaliniam teismui, į kurį galintis pareikšti ieškinį asmuo kreipiasi su prašymu įpareigoti atskleisti asmens duomenis, suteikiama galimybė atsižvelgiant į kiekvieno atvejo aplinkybes ir tinkamai laikantis iš proporcingumo principo kylančių reikalavimų pasverti turimus priešingus interesus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 62 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/24/EB dėl duomenų, generuojamų arba tvarkomų teikiant viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas arba viešuosius ryšių tinklus, saugojimo ir iš dalies keičiančios Direktyvą 2002/58/EB, reikia aiškinti taip, kad ja nedraudžiama taikyti remiantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektualinės nuosavybės teisių gynimo 8 straipsniu priimto nacionalinės teisės akto, pagal kurį, siekiant identifikuoti interneto abonentą ar naudotoją, leidžiama įpareigoti interneto prieigos paslaugų teikėją atskleisti autorių teisių savininkui ar jo atstovui abonentui, kuriam suteiktas IP (internetų protokolo) adresas, kuriuo naudojantis buvo tariamai pažeistos minėtos teisės, tapatybę, nes tokie teisės aktai nepatenka į Direktyvos 2006/24 taikymo sritį *ratione materiae*.

Pagrindinėje byloje faktas, kad atitinkama valstybė narė dar neperkėlė Direktyvos 2006/24, nors terminas jai perkelti jau pasibaigęs, nėra svarbus.

2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje ir Direktyvą 2004/48 reikia aiškinti taip, kad jomis nedraudžiamas nacionalinės teisės aktas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, tiek, kiek juo nacionaliniam teismui, į kurį galintis pareikšti ieškinį asmuo kreipiasi su prašymu įpareigoti atskleisti asmens duomenis, suteikiama galimybė atsižvelgiant į kiekvieno atvejo aplinkybes ir tinkamai laikantis iš proporcingumo principo kylančių reikalavimų pasverti turimus priešingus interesus.

Parašai.